

Főoldal > ... > Pénzügyek/Pénzbeli Követelések > Fizetéseképtelenség/csőd > Scotland

Fizetéseképtelenség/csőd

Skócia

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

A 2016. évi skót csődtörvény (a továbbiakban: 2016. évi törvény) 1. §-a alapján „az adós vagyona lefoglalható”. Ez azt jelenti, hogy fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető bárkivel szemben, akit vagy amelyet a 2016. évi törvény „adósként” határoz meg. Adós lehet az életben lévő adós, az elhunyt adós vagy végrehajtójuk, az elhunyt adós végrehajtójává kinevezhető személy, a vagyongondnok, a személyegyesítő társaság (beleértve a megszűnt társaságot), a betéti társaságokról szóló 1907. évi törvény szerinti betéti társaság (beleértve a megszűnt társaságot), a jogi személyiséggel rendelkező szervezet és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 1986. évi törvény (a továbbiakban: 1986. évi törvény) alapján fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető - jogi személyiséggel rendelkező vagy nem rendelkező - gazdasági társaságokkal szemben is.

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Természetes személlyel szemben fizetéseképtelenségi eljárást az adós - ideértve a kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetéseképtelenségi eljárást is - vagy a hitelező kezdeményezhet a körzeti bírósághoz (sheriff court) előterjesztett kérelemmel. Az adós vagyonrendezési megállapodást is köthet, amely a fizetéseképtelenségi eljárás önkéntes formája a természetes személy és a hitelezői között.

Fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető az életben lévő adóssal szemben a saját kérelmére az alábbi feltételek mellett:

- a teljes tartozás összege (kamatokkal együtt) a kérelem benyújtásának napján legalább 3000 GBP;
- a kérelem benyújtásának napját megelőző öt éven belül nem hoztak az adóssal szemben fizetéseképtelenséget megállapító határozatot;
- az adós tanácsot kért egy pénzügyi tanácsadótól;
- az adós kötelezettségvállalási nyilatkozatot tett (ideértve azt a kötelezettségvállalást is, hogy a határozathozatal után megfizeti az általános pénzügyi eszközzel meghatározott összeget a vagyongondnoknak);
- az adós „egyértelműen fizetéseképtelen”, vagy az előírt határidőn belül igazolást állítottak ki a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonról, vagy a megkötött vagyonrendezési megállapodás nem biztosít védelmet, mert bizonyos hitelezők kifogásolják vagy nem hagyták jóvá,

valamint a kérelem vonatkozásában az adós nem lehet „egyértelműen fizetéseképtelen” kizárólag azért, mert vagyonrendezési megállapodást kötött, vagy bizonyos tartalmú értesítést küldött a hitelezőinek.

Fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető az életben lévő adóssal szemben a saját kérelmére a kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetéseképtelenségi eljárás keretében is bizonyos feltételek mellett. A feltételek a következők:

- az általános pénzügyi eszköz úgy értékelte az adóst, hogy nem kell hozzájárulást fizetnie a fizetési képtelenségi eljárásban, vagy a kérelem benyújtásának napját megelőzően legalább 6 hónapig meghatározott kifizetésben részesült;
- az adós teljes tartozásának összege (kamatokkal együtt) a kérelem benyújtásának napján legalább 1500 GBP, de legfeljebb 17 000 GBP;
- az adós vagyontárgyainak összértéke a kérelem benyújtásának napján legfeljebb 2000 GBP;
- az adós egyetlen vagyontárgyának értéke sem haladja meg az 1000 GBP-t;
- az adós tulajdonában nincs földterület;
- igazolást állítottak ki az adós részére a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyonról;
- a kérelem adós általi benyújtásának napját megelőző 10 évben az adóssal szemben nem hoztak fizetési képtelenséget megállapító határozatot az adós által kezdeményezett, kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetési képtelenségi eljárás alapján, valamint;
- a kérelem adós általi benyújtásának napját megelőző 5 évben az adóssal szemben nem hoztak fizetési képtelenséget megállapító határozatot az adós által kezdeményezett fizetési képtelenségi eljárás – a kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetési képtelenségi eljárás kivételével – alapján, valamint más személy által kezdeményezett fizetési képtelenségi eljárás alapján.

Az életben lévő adóssal szemben a minősített hitelező (vagy minősített hitelezők) kérelme alapján is megindítható a fizetési képtelenségi eljárás, ha az adós „egyértelműen fizetési képtelen”, és a minősített hitelező a kérelem benyújtása előtt legfeljebb 12 héttel adóssággal kapcsolatos tanácsadási és tájékoztató csomagot adott át az adósnak. Az adóssággal kapcsolatos tanácsadási és tájékoztató csomag az adósságrendezésről és lefoglalásról szóló 2002. évi skót törvény (a továbbiakban: 2002. évi törvény) 10. §-ának (5) bekezdése szerinti csomag.

A (fentiek szerinti) minősített hitelező az a hitelező, aki a hitelezői kérelem benyújtásának napján (vagy adott esetben a kérelem adós általi benyújtásának napján) az adós – biztosíték nélküli vagy biztosítékkal rendelkező – hitelezője likvid vagy nem likvid adósság – a függő vagy a jövőbeni adósság kivételével – vagy vagyonekobbzást elrendelő határozat alapján fizetendő összeg tekintetében, amelynek összege – vagy több ilyen jellegű tartozás esetén az egyik tartozás összege – legalább 3000 GBP. Minősített hitelezők: azok a hitelezők, akik az említett időpontban az adós hitelezői a fentebb említett tartozások tekintetében, amelyek összege összesen legalább 3000 GBP.

Fontos megérteni, mit jelent az „egyértelműen fizetési képtelen” kifejezés, mivel azon feltételek részét képezi, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy az adós kérelmet nyújtson be a saját fizetési képtelenségének megállapítása iránt, vagy a hitelező kérelmet nyújtson be az adós fizetési képtelenségének megállapítása iránt. Skóciában akkor áll fenn egyértelmű fizetési képtelenség, ha:

- az adós vagyona fizetési képtelenné vált, vagy megállapították az adós csődjét Angliában, Walesben vagy Észak-Írországon; vagy
- vagyonát érintően jelenleg nem hoztak zárlatot elrendelő határozatot, nincs fogva tartva a vonatkozó fogvatartási jog alapján, vagy nem hoztak vele szemben vagyonekobbzási vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot, nem értesítette írásban hitelezőit arról, hogy nem téríti meg a továbbiakban a szokásos üzleti tevékenység során keletkezett tartozásait; vagy
- az Egyesült Királyságtól eltérő tagállamban vesz részt az alapeljárásban;
- az adóssal vagyonrendezési megállapodást kötöttek;
- a fizetési felszólítás adós részére történő szabályszerű kézbesítését követően a fizetési határidő teljesítés nélkül telik le (kivéve, ha a fenti időpontban az adós képes volt és hajlandó volt teljesíteni a tartozásait az esedékességkor, vagy az adós vagyonát érintően zárlatot elrendelő határozatot, vagyonekobbzási határozatot vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot hoztak, az adós abban az időpontban képes lett volna teljesíteni ezeket a tartozásokat az esedékességkor);
- az adós vagyona bármely részét bírói határozattal a hitelező részére ítélték a teljesítés vagy biztosíték nyújtása érdekében (kivéve, ha a fenti időpontban az adós képes volt és hajlandó volt teljesíteni a tartozásait az esedékességkor, vagy az adós vagyonát érintően zárlatot elrendelő határozatot, vagyonekobbzási határozatot vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot hoztak, az adós abban az időpontban képes lett volna teljesíteni ezeket a tartozásokat az esedékességkor);
- (a 2002. évi törvény 10. §-a szerinti) tartozást megállapító határozatban vagy iratban szereplő adósságot az adós az említett törvény 1. része szerinti adósságrendezési program keretében fizeti, és a programot megszüntetik (kivéve, ha a fenti időpontban az adós képes volt és hajlandó volt teljesíteni a tartozásait az

esedékességkor, vagy az adós vagyonát érintően zárlatot elrendelő határozatot, vagyonekobbzási határozatot vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot hoztak, az adós abban az időpontban képes lett volna teljesíteni ezeket a tartozásokat az esedékességkor);

- az adós hitelezője olyan likvid adósság tekintetében, amelynek összege – vagy több likvid adósság esetén azok együttes összege – legalább 1500 GBP, bírósági tisztviselő általi személyes kézbesítés útján az előírt formanyomtatványon felszólította az adóst a tartozás (vagy tartozások) megfizetésére vagy teljesítési biztosíték nyújtására, és az adós a felszólítás kézbesítésének napjától számított 3 héten belül nem teljesítette a követelést, vagy arról tájékoztatta a hitelezőt – átvételi elismervénnyel igazolt kézbesítés útján –, hogy nem ismeri el a tartozást vagy a hitelezői követelés összegét, mivel így a tartozás azonnal teljesítendő.

Az életben lévő adóssal szemben az ideiglenes vagyonfelügyelő vagy az alapeljárásban kijelölt tagállami felszámoló is kezdeményezhet fizetéseképtelenségi eljárást.

A vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok kizárólag abban az esetben kezdeményezhet fizetéseképtelenségi eljárást az életben lévő adóssal szemben, ha az adós nem tett eleget a vagyonrendezési megállapodásban meghatározott bármely kötelezettségének, amelyet észszerűen teljesíthetett volna, vagy a vagyongondnok által a vagyonrendezési megállapodás alapján adott bármilyen észszerű utasításnak vagy előírt követelménynek, vagy ha a vagyongondnok a kérelmében azt állítja, hogy a fizetéseképtelenséget megállapító határozat meghozatala szolgálja legjobban a hitelezők érdekeit.

Továbbá, az elhunyt adóssal szemben az elhunyt adós minősített hitelezőjének (vagy minősített hitelezőinek), az ideiglenes vagyonfelügyelő, az alapeljárásban kijelölt tagállami felszámoló vagy a vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok kérelmére is megindítható a fizetéseképtelenségi eljárás. Az elhunyt adóssal szemben a végrehajtó vagy a hagyatéki végrehajtóvá kinevezhető személy által előterjesztett adósi kérelem alapján is indítható fizetéseképtelenségi eljárás.

A vagyonrendezési megállapodásban – eltérő megállapodás hiányában – legalább 48 hónap törlesztési időtartamot kell előírni. A vagyonrendezési megállapodásban azt is előírják, hogy az adósnak havonta meghatározott összeget kell fizetni a megállapodás időtartama alatt. Az önkéntes vagyonrendezési megállapodás azonban nem köti azokat a hitelezőket, akik nem járultak hozzá annak feltételeihez, és ahhoz, hogy védelmet biztosítson, a tartozásnak legalább 5000 GBP összegűnek kell lennie.

A vállalatokkal szembeni fizetéseképtelenségi eljárások Skóciában a következők: felszámolás (végelszámolás vagy bírósági határozat útján), reorganizáció (egyezség gazdasági társaság esetén vagy vagyonfelügyelet) vagy csődgondnoki eljárás. Vagyonfelügyelet keretében is sor kerülhet felszámolási eljárásra, nem csak reorganizációs eljárásra.

Bármely (magán vagy állami) hitelező kérelmet nyújthat be a bírósághoz a gazdasági társaság felszámolása vagy vagyonfelügyelet alá helyezése iránt, és a gazdasági társaság is kezdeményezhet maga ellen végelszámolási eljárást (akár fizetőképese, akár fizetéseképtelen, ha képesnek ítélik az összes adósság 12 hónapon belüli teljesítésére). A gazdasági társaság is kérheti a bíróságtól a felszámolását. Továbbá a brit kormány Skócia-ügy minisztere közérdekből a bírósághoz fordulhat valamely gazdasági társaság felszámolása iránt. Ehhez a gazdasági társaságnak nem kell fizetéseképtelennek lennie.

A felszámolás alapulhat azon, hogy a gazdasági társaság nem képes teljesíteni a tartozásait (fizetéseképtelenség), ami nem teljesített fizetési meghagyással vagy nem teljesített ítélettel igazolható. A bíróságtól arra hivatkozva is kérhető a gazdasági társaság felszámolásának elrendelése, hogy ez igazságos és méltányos. A felszámolási kérelem bíróság elé terjesztése után a felszámolási eljárás bármely szakaszában a bíróság kijelölhet ideiglenes felszámolót. Általában a felszámolási ügyben tartott tárgyalás előtt a társaság vagyonának védelme érdekében rendelik ki az ideiglenes felszámolót. A kirendelő bírósági határozat állapítja meg az ideiglenes felszámoló hatáskörét.

Fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló gazdasági társaság helyezhető vagyonfelügyelet alá. Az ítélkezési gyakorlat szerint e tekintetben a „valószínűleg” jelentése inkább valószínű, mint nem. A gazdasági társaság vagy annak vezetői kijelölhetnek egy vagyonfelügyelőt, esetleg a lebegő zálogjog jogosultját (a kijelölésre bírósági eljáráson kívül kerül sor).

A gazdasági társaság javaslatot tehet egyezség iránt. A gazdasági társaságnak fizetéseképtelennek kell lennie

ehhez. Gazdasági társaság esetén a gazdasági társaság vagy a felszámolási, illetve a vagyonfelügyeleti eljárás során illetékes tisztségviselő kezdeményezhet egyezségeket (ha a felszámolás, illetve a vagyonfelügyeleti eljárás már megkezdődött).

Miután megkezdődik az eljárás (a gazdasági társaság végelszámolási eljárást kezdeményező határozata; a bíróság vagyonfelügyeleti vagy felszámolási eljárást elrendelő határozata vagy a vagyonfelügyelő kinevezéséről szóló értesítés benyújtása a bírósághoz [nem bírósági határozattal történő kinevezés esetén]), a tisztségviselő eljárhat.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háruló vagyontárgyakat?

Az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás megindulásának időpontjában fennálló – néhány kivételtől eltekintve – teljes vagyona a vagyongondnok kezelésébe kerül, és az a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képezi. A vagyon az adós kezeléséből kikerül, és a vagyongondnok kezelésébe kerül. A vagyongondnok jogosult kezelni azt a vagyont is, amely a lefoglalás után, de az adós mentesítése előtt száll az adósra. Nem tartozik az adós teljes vagyonába olyan bérleti jogviszony alapján fennálló bérlői érdekeltség, amely az 1988. évi skót lakásügyi törvény II. része értelmében biztosított bérleti jogviszonynak, a bérleti jogról szóló 1984. évi skót törvény értelmében vett védett bérleti jogviszonynak – amely tekintetében az említett törvény VIII. részének egyik rendelkezése alapján sem lehet jogszerűen díjat előírni az engedélyezés feltételéül – vagy a 2001. évi skót lakásügyi törvény értelmében vett biztonságos bérleti jogviszonynak minősül.

A vagyongondnok kezelésébe nem kerülő vagyon magában foglal minden olyan lakóházon kívüli ingatlant, amely a 2002. évi törvény 11. §-ának (1) bekezdése alapján nem foglalható le, vagy minden olyan lakóházban lévő ingatlant, amely nem minősül alapvető vagyontárgynak a 2002. évi törvény 3. részének alkalmazásában. Nem kerül a vagyongondnok kezelésébe az adós által bizalmi vagyonkezelés keretében más személy számára kezelt vagyontárgy sem. Továbbá, ha a kevés vagyontárgy esetében indítható fizetéseképtelenségi eljárás keretében az adós észszerűen követeli a jármű használatát, akkor az adós tulajdonában lévő bármely olyan jármű, amelynek értéke nem haladja meg a 3000 GBP összeget, nem tekintendő vagyontárgynak.

Az adós vagyonának vagyonkezelésbe adása nem érinti a bérbeadót megillető zálogjogot.

Emlékeztetni kell arra, hogy a vagyonkezelésre vonatkozó rendelkezések nem érintik a biztosítékkal rendelkező hitelezők jogait, amelyek a vagyongondnok jogaihoz képest elsőbbséget élveznek.

A vagyonrendezési megállapodásban az adós vagyonát vagyonkezelésbe adják a hitelezők javára és a tartozások megfizetése érdekében történő kezelés céljából, de az adós csak az önkéntesen átadható vagyontárgyakat adhatja át. Ha a vagyonrendezési megállapodás védelmet biztosít, a 2016. évi törvény rendelkezik az adós örökölhető vagyonával kapcsolatos megállapodás megkötésére vonatkozóan.

Vállalatokkal szembeni fizetéseképtelenségi eljárás esetén a gazdasági társaság tulajdonában lévő és a világ bármely részén található összes vagyonra kiterjed a fizetéseképtelenségi eljárás. A „vagyon” fogalmát a törvény tágan határozza meg.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

Természetes személlyel szemben indult fizetéseképtelenségi eljárásban vagy vagyonrendezési megállapodás esetén a vagyongondnok (vagy bármely tisztségviselő) csak minősített fizetéseképtelenségi szakértő lehet. Skóciában az 1986. évi törvény értelmében vett fizetéseképtelenségi szakértő fogalma megegyezik az Angliában és Walesben használt fogalommal. Bűncselekménynek minősül, ha – a Csődbiztoság (Accountant in Bankruptcy) kivételével – bárki vagyongondnokként jár el Skóciában anélkül, hogy minősített fizetéseképtelenségi szakértő lenne.

A fizetéseképtelenségi szakértő természetes személy lehet. Kizárólag a Skócia-ügyi miniszter által erre felhatalmazott szakmai testület állíthatja ki az engedélyeket. Az engedély megszerzéséhez a kérelmezőnek vizsgákat kell teljesítenie, és meghatározott óraszámú, fizetéseképtelenségi eljárásban szerzett gyakorlattal kell

rendelkeznie.

Természetes személlyel szemben indult minden fizetéseképtelenségi eljárásban van egy vagyongondnok, akinek az általános feladatai a következők:

- az adós Skóciában vagy máshol található vagyonának visszaszerzése, kezelése és elidegenítése;
- a vagyon felosztása az adós hitelezői között a jogosultságaik szerint;
- megállapítja az adós fizetéseképtelenségének okait és körülményeit;
- megállapítja az adós kötelezettségeinek és vagyontárgyainak állapotát;
- a megbízási ideje alatt jegyzőkönyvet vezet a megbeszélésekről annak érdekében, hogy pontos nyilvántartást nyújtson a lefoglalási eljárásról;
- rendszeres nyilvántartást vezet az adós vagyonával kapcsolatos szándékairól, ez a nyilvántartás minden észszerű időpontban rendelkezésre áll a biztosok (adott esetben), a hitelezők és az adós általi ellenőrzés céljából;
- függetlenül attól, hogy a vagyongondnok továbbra is a fizetéseképtelenségi eljárásban jár-e el, a Csődbiztosságot tájékoztatja mindarról, amelyet szükségesnek tart a Csődbiztosság 2016. évi törvény szerinti feladatainak az ellátásához.

A vagyongondnok a feladatai ellátása során figyelembe veszi (adott esetben) a biztosok által adott tanácsokat is.

Ha a vagyongondnok megalapozottan feltételezi, hogy az adós a fizetéseképtelenségi eljárás vonatkozásában bűncselekményt követett el a vagyonával, a vagyonával kapcsolatos üzleti tevékenysége, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatos magatartása tekintetében, vagy más személy követett el bűncselekményt az adós, az ideiglenes vagyongondnok vagy a vagyongondnok és e személy közötti üzleti tevékenység során, az adós vagyonával, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatban, akkor a vagyongondnok jelenti az ügyet a Csődbiztosságnak. Ezenkívül, ha a vagyongondnok megalapozottan feltételezi, hogy az adós bármilyen magatartása olyan jellegű, amely alapján a körzeti bíró (sheriff) helyt adna a csőddel kapcsolatos korlátozást megállapító határozat iránti kérelemnek, a vagyongondnok jelenti az ügyet a Csődbiztosságnak. Ezek a jelentések abszolút mentességet élveznek.

Ha a Csődbiztosság jár el vagyongondnokként, a fizetéseképtelenségi eljárásban felmerülő bármely konkrét kérdéssel kapcsolatban a körzeti bíróhoz fordulhat utasításért.

Ha az adós, a hitelező vagy bármely más érdekelt személy nem tartja megfelelőnek a vagyongondnok bármely aktusát, mulasztását vagy döntését, a körzeti bírósághoz fordulhat, és a kérelem alapján a körzeti bíró jóváhagyhatja, megsemmisítheti vagy módosíthatja a vagyongondnok bármely aktusát vagy döntését, utasítást adhat a vagyongondnoknak, vagy általa megfelelőnek tartott határozatot hozhat.

A hitelezők állapítják meg a tisztviselőként eljáró fizetéseképtelenségi szakértő díjazását a gazdasági társasággal szemben indult fizetéseképtelenségi eljárásban. A fizetéseképtelenségi szakértő a bírósághoz fordulhat, ha nem tartja megfelelőnek a hitelezők által megállapított díjalapot. A hitelezők a bírósághoz fordulhatnak, ha túlzott mértékűnek tartják a díjat.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fizetéseképtelenségi eljárás megindítása előtt keletkező tartozás beszámítható a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása előtt a hitelezővel szemben keletkezett követeléssel szemben. A fizetéseképtelenségi eljárás megindítása után keletkező tartozás adott esetben beszámítható a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása után keletkező követeléssel szemben.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

A természetes személlyel szembeni fizetéseképtelenségi eljárásban a vagyongondnok a hitelezőket és az adóst egyaránt képviseli, de a vagyongondnok nem képviseli az adóst a kötelezettségei tekintetében. A vagyongondnok a tisztviség elfogadásával és a vagyon birtokbavételével e minőségében nem köteles az adós hitelezőivel szemben semmilyen továbbra is fennálló kötelezettség vagy a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása után is hatályos szerződés teljesítésére. A vagyongondnok azonban a hitelezők felhatalmazásával

léphet be bármely szerződésbe. Ennek során a vagyongondnok vagy közvetlenül a hitelezőket (vagy a felhatalmazást adó hitelezőket) kötelezi a szerződés teljesítésére, vagy a szerződés teljesítésére személyesen a vagyongondnok lesz kötelezett, a hitelezőkkel szembeni kártérítési kötelezettséggel együtt. A hitelezők felhatalmazása nélkül szerződésbe belépő vagyongondnok személyesen felel a kötelezettségekért.

A vagyongondnok bármilyen szerződést köthet, ha szerinte az előnyös lenne az adós vagyonának kezelése szempontjából, kivéve, ha a szerződésbe való belépést a szerződés kifejezett vagy hallgatólagos feltételei kizárják.

Bizonyos szerződésekben a vagyongondnok adott esetben nem köteles semmilyen teljesítésre, hanem egyszerűen követelheti a szerződés hasznát; például díjat szedhet be. Más szerződésekben a vagyongondnok eleget tehet a kötelezettségeknek és teljesíthet, mert az a vagyonnak hasznot hoz.

Ha a vagyongondnok nem lép be a szerződésbe, a másik fél nem elsőbbségi hitelezőként kártérítési követelést terjeszthet elő a fizetéseképtelenségi eljárásban, kivéve – a szerződés külön rendelkezésének hiányában –, ha a másik fél felmondta a szerződést, vagy hozzájárult ahhoz a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása után.

A 2016. évi törvény 110. §-a tartalmazza a vagyongondnok szerződésekkel kapcsolatos jogköreit a természetes személlyel szembeni fizetéseképtelenségi eljárás esetén. A vagyongondnoknak az adós által kötött szerződésben részt vevő bármely féltől származó írásbeli kérelem kézhezvételétől számított 28 napon belül be kell lépni a szerződésbe vagy el kell utasítani a szerződésbe való belépést. A 28 napos határidő meghosszabbítható – amennyiben a Csődbiztosság a vagyongondnok – a körzeti bírósághoz benyújtott kérelem vagy – amennyiben nem a Csődbiztosság a vagyongondnok – a Csődbiztósághoz benyújtott kérelem alapján. A határidő meghosszabbítására vonatkozó döntésekkel szemben felülvizsgálati vagy fellebbezési kérelem terjeszthető elő. A Csődbiztosság a döntés meghozatala vagy a felülvizsgálati eljárás kezdete előtt a körzeti bírósághoz fordulhat utasításért. Ha a vagyongondnok a 28 napos (vagy adott esetben hosszabb) határidő alatt nem válaszol írásban a szerződésben részt vevő bármely fél kérelmére, úgy tekintendő, hogy a vagyongondnok elutasította a szerződésbe való belépést.

Bizonyos szolgáltatások (az „alapvetőnek” tekintett közmű-, kommunikációs és informatikai szolgáltatások) továbbra is nyújthatók a fizetéseképtelenségi eljárásban anélkül, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megkezdésekor fennálló esedékes hátralékot ki kellene fizetni.

Vállalatokkal szembeni fizetéseképtelenségi eljárás esetén a fizetéseképtelenségi tisztségviselő nem köteles teljesíteni az adós társaság által kötött szerződéseket. A felszámoló megszüntetheti a veszteséges szerződést oly módon, hogy megszünteti a fizetéseképtelen személy érdekeltségét a szerződésben vagy a szerződésben meghatározott kötelezettségét (a szerződésben részt vevő másik fél a fizetéseképtelenségi eljárásban érvényesítheti a fizetéseképtelenségi eljárás eredményeként bekövetkező veszteségeket/károkat). Az alapvető szolgáltatások kivételével a szolgáltatók a fizetéseképtelenségi eljárás esetén felmondhatják a szerződéseket, ha a szerződés ezt lehetővé teszi. Minden ki nem fizetett áru vagy szolgáltatás érvényesíthető a fizetéseképtelenségi eljárásban.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A természetes személlyel szembeni fizetéseképtelenségi eljárás esetén a 2016. évi törvény 109. §-ának (5) bekezdése lehetővé teszi a vagyongondnok számára az adós vagyonával kapcsolatos bírósági eljárások kezdeményezését, folytatását, illetve vele szemben bírósági eljárás kezdeményezését.

Általában, ha valakinek követelése van az adóssal szemben a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának időpontjában, akkor a fizetéseképtelenségi eljárásban követelést terjeszt elő. Ugyanakkor az adóssal szembeni bírósági eljárás lehet a legmegfelelőbb módszer a vitatott tartozás megállapítására.

A felszámolási és a vagyonfelügyeleti eljárással moratórium lép életbe. A tisztségviselő beleegyezése vagy a bíróság engedélye nélkül az eljárás megindítása után nem tehetők jogi lépések a gazdasági társasággal szemben.

Gazdasági társasággal való egyezség esetében a megállapodásban részes hitelezők nem tehetnek jogi lépéseket

az adósság behajtására, mivel kötve vannak az elfogadott megállapodáshoz. A megállapodás jóváhagyását követően az eljárásba belépő hitelező tehet ilyen intézkedést, ha az adós nem teljesítette a követelését.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Az adós nem kezdeményezhet vagy folytathat olyan bírósági eljárást, amely tekintetében a vagyongondnok kíván eljárni. A keresetről értesíteni kell a vagyongondnokot, lehetővé téve a számára, hogy elutasítsa vagy támogassa a keresetet. A bírósági eljárás azonban a vagyongondnok álláspontjától függetlenül folytatódhat.

Az adós a fizetésképtelenségi eljárás megindítása ellenére is kezdeményezheti a személyi állapotot érintő eljárásokat, például a házasság felbontását. A nem vagyoni kártérítés iránti kereset a fél személyéhez kapcsolódik, így a vagyongondnok nem jogosult eljárást kezdeményezni, bár a vagyongondnok vagyoni kártérítés iránti keresetet terjeszthet elő, vagy csatlakozhat a nem vagyoni kártérítés iránti peres eljáráshoz, vagy az adósnak adott esetben tájékoztatni kell a vagyongondnokot valamely keresetből származó bevételre.

Skóciában létezik olyan rendelkezés, amely lehetővé teszi az adós számára, hogy moratórium indítványozásával közölheti a fizetésképtelenségi eljárás vagy vagyonrendezési megállapodás iránti kérelem benyújtásának szándékát. A moratórium egyik jellemzője, hogy 6 hetes védelmet nyújt az adósnak a végrehajtási eljárással szemben. Tehát a fizetésképtelenségi eljárás kezdete előtt indult bírósági eljárás folytatódhat ebben az időszakban, de a végrehajtási eljárás nem indulhat meg a meghozott ítéletekkel kapcsolatban.

A felszámolási és a vagyonfelügyeleti eljárással moratórium lép életbe. A tisztségviselő beleegyezése vagy a bíróság engedélye nélkül nem folytathatók a fizetésképtelenségi eljárás megindításának időpontjában folyamatban lévő peres eljárások.

Gazdasági társasággal kötött egyezség jóváhagyásakor folyamatban lévő peres eljárásban részt vevő hitelező nem folytathatja ezt az eljárást, mert az egyezség feltételei kötik őt, függetlenül attól, hogy megszavazta-e az egyezséget.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A hitelezők számos módon vonhatók be a fizetésképtelenségi eljárásba, ideértve a hitelezői gyűlést is. A fizetésképtelenséget megállapító határozat meghozatalától számított 60 napon belül a vagyongondnoknak el kell döntenie, hogy összehívja-e a hitelezői gyűlést. A gyűlés megtartása esetén a jelenlévő hitelezők szavazhatnak a vagyongondnok leváltásáról. Ha a vagyongondnok nem hívja össze a hitelezői gyűlést, a hitelezők indítványozhatják a gyűlés összehívását, és a vagyongondnok köteles összehívni a gyűlést, ha – az összes követelés értéke alapján számítva – a követelések legalább egynegyedével rendelkező hitelező kéri. Egyéb gyűléseket a hitelezők bármikor összehívhatnak. Gyűlést kell tartani, ha azt a hitelezők egytizede vagy – a követelések értéke alapján számítva – a követelések egyharmadával rendelkező hitelező összehívja. A hitelezői gyűlésen utasításokat adhatnak a vagyongondnoknak, de a vagyongondnok és más hitelezők jogosultak fellebbezést benyújtani a körzeti bírósághoz. A hitelezők bármely gyűlésén biztosokat választhatnak. Biztosok választhatók a csődeljárással kapcsolatos általános tanácsadásra és az eljárás felügyeletére, ideértve a vagyongondnok elszámolásainak ellenőrzését is. Hitelezők vagy megbízott képviselőik lehetnek biztosok. Ha nem választanak biztost, a Csődbiztosság látja el ezt a feladatot.

A vagyongondnoknak elszámolást kell készíteni az első év végén és azt követően rendszeresen, a fizetésképtelenségi eljárás végéig. A Csődbiztosságnak vagy a megválasztott biztosoknak kell ellenőrizni az elszámolást. A hitelezőknek megküldik a vagyongondnok költségeit és díját megállapító döntést. A hitelezők kérhetik az elszámolás megtekintését, és fellebbezhetnek a döntés ellen.

Az általános vagyonrendezési megállapodás nem köti a hitelezőket, kivéve, ha beleegyeztek annak feltételeibe, és így a megállapodás védelmet biztosít.

A hitelezők a hitelezői gyűléseken és más döntéshozatali eljárásokon keresztül vesznek részt a vállalatokkal

szembeni fizetéseképtelenségi eljárásban. Hitelezői választmányt alakíthatnak, amelynek megválaszthatják a tagjait. A tisztségviselőknek rendszeresen – az eljárástól függően 6 vagy 12 havonta – tájékoztatniuk kell a hitelezőket az ügy fejleményeiről.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéseképtelenségi szakértő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A természetes személlyel szembeni fizetéseképtelenségi eljárásban a vagyongondnok a hitelezők nevében jár el, és hatáskörrel rendelkezik az adós vagyongondnokra ruházott vagyonának azonosítására és visszaszerzésére. A 2016. évi törvény 109. §-a alapján a vagyongondnok a kinevezését követően a lehető leghamarabb az adós vagyonának visszaszerzése céljából – a törvénynek az adós családi házára vonatkozó 113. §-ára figyelemmel – birtokba veszi az adósnak a vagyonkezelőre ruházható teljes vagyonát, valamint az adós vagyonával, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatban az adós birtokában vagy ellenőrzése alatt lévő minden iratot. A vagyongondnoknak leltárt és értékbecslést kell összeállítani és fenntartani a vagyonról, majd a leltár és értékbecslés másolatát meg kell küldenie a Csődbiztosságnak. A vagyongondnok jogosult hozzáférni az adós vagyonával, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatos minden olyan irathoz, amelyet az adós vagy annak nevében más személy küldött egy harmadik személynek, és e harmadik személynél található, és másolatot készíthet az ilyen iratokról. Ha bárki akadályozza a vagyongondnokot az iratokhoz való hozzáférési joga gyakorlásában vagy e jog gyakorlásának megkísérlésében, a vagyongondnok kérelmére a körzeti bíró a vagyongondnok akadályozásának abbahagyására kötelezheti ezt a személyt. A vagyongondnok ezenkívül követelheti az adós tulajdoni jogcímet igazoló okiratának vagy más iratának átadását annak ellenére, hogy zálogjogot igényelnek a tulajdoni jogcímet igazoló okiratra vagy iratra, de a zálogjog birtokosát megillető bármely elsőbbség sérelme nélkül.

A vagyontárgyak visszaszerzése után a vagyongondnoknak kezelni és értékesíteni kell a vagyont. A 2016. évi törvény 109. §-a értelmében a vagyongondnok a kinevezését követően a lehető leghamarabb egyeztet a Csődbiztossággal a feladatai ellátásáról, és bizonyos kivételektől eltekintve adott esetben végrehajtja a vagyongondnoki feladatok ellátásával kapcsolatban a hitelezők általános vagy konkrét utasításait, a biztosok kéréseit; a körzeti bíró vagy a Csődbiztosság általános vagy konkrét utasításait.

A vagyongondnok a következők bármelyikét megteheti:

- az adós bármely üzleti tevékenységét folytatja vagy megszünteti;
- az adós vagyonával kapcsolatban bírósági eljárást kezdeményez vagy folytat;
- biztosítékot létesít a vagyon bármely részén;
- ha valamely jog, opció vagy más jogkör az adós vagyonának részét képezi, fizetéseket teljesít vagy kötelezettségeket vállal a jog, opció vagy jogkör tárgya alá tartozó vagyon – hitelezők javára történő – megszerzése céljából;
- kölcsönt vesz fel, amennyiben ez az adós vagyonának megőrzése érdekében szükséges; és
- biztosítási kötvényt érvényesít vagy fenntart az adós üzleti tevékenységével vagy tulajdonával kapcsolatban.

A vagyongondnok nyilvános vagy zárt tárgyalás útján értékesítheti az adós vagyonát.

A következő szabályokat kell alkalmazni az adós örökölhető vagyona bármely olyan részének értékesítésére, amely felett örökölhető biztosítékkal rendelkezik a hitelező vagy hitelezők, ha a biztosítékkal rendelkező hitelező vagy hitelezők jogai elsőbbséget élveznek a vagyongondnok jogaihoz képest:

- a vagyongondnok kizárólag minden ilyen hitelező beleegyezésével értékesítheti ezt a részt, kivéve, ha elég magas árat kap ahhoz, hogy minden ilyen biztosítékot ki tudjon elégíteni;
- a hitelező nem tehet lépéseket az adott vagyonrész feletti biztosíték érvényesítése érdekében, miután a vagyongondnok tájékoztatta a hitelezőt az eladási szándékáról, és a vagyongondnok sem indíthatja meg az adott vagyonrész értékesítésére vonatkozó eljárást, miután a hitelező tájékoztatta a vagyongondnokot az eladási szándékáról;
- ha a vagyongondnok, illetve a hitelező megadta a tájékoztatást (a fentiek szerint), de indokolatlanul késlekedett az értékesítés megkezdésével, a körzeti bíró engedélye alapján bármely olyan hitelező, aki tájékoztatást kapott, a vagyongondnok tájékoztatásával érvényesítheti a biztosítékot, illetve a

vagyongondnok értékesítheti azt a vagyonrészt.

Az adós vagyonának értékesítésére vonatkozó vagyongondnoki feladat magában foglalja a vagyont terhelő tartozások eladását a vagyonnal szembeni visszereseti joggal vagy anélkül.

A vagyongondnok bármely romlandó árut eladhat a részére adott utasítások végrehajtása nélkül, ha úgy ítéli meg, hogy az ilyen utasítások végrehajtása hátrányosan hatna az értékesítésre.

A 2016. évi törvény 109. §-a alapján a vagyongondnok, a vagyongondnok munkatársa vagy a biztos nem vásárolhatja meg az adós vagyont.

A vagyongondnoknak teljesíteni kell a 2016. évi törvény 109. §-ának (7) bekezdésében foglalt követelményeket, és bármit megtehet a 109. § által megengedett módon, amennyiben az véleménye szerint pénzügyi haszonnal járna az adós vagyona tekintetében, és a hitelezők érdekeit szolgálná.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Skóciában a fizetéseképtelenségi eljárásban a hitelezői követelések olyan tartozások, amelyek általában a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának napján esedékesek voltak. Ha az adós nyújtott be kérelmet, akkor a fizetéseképtelenség időpontja a fizetéseképtelenség megállapítása. Ha a fizetéseképtelenségi eljárás hitelezői kérelem alapján indult, akkor a fizetéseképtelenség időpontja az adóást először megidéző határozat kibocsátásának időpontja.

A vagyongondnok költségeit és díját, az adós ellen fizetéseképtelenségi eljárás iránti kérelmet benyújtó hitelező részéről felmerült vagy a kérelemben megjelölt költségeket, valamint a fizetéseképtelenség napjától az adósság megfizetéséig az adósságra vonatkozóan keletkezett kamatot szintén a vagyontól térítik meg (feltéve, hogy elegendő pénzeszköz gyűlt össze).

A fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkezett követelések nem érvényesíthetők. Ha a hitelező követelése a lefoglalás után keletkezik, olyan követeléssel rendelkezik az adóssal szemben, ami további fizetéseképtelenségi eljárás megindítását eredményezheti. Előfordulhat, hogy több fizetéseképtelenségi eljárás van folyamatban az adóssal szemben.

Vállalatokkal szembeni fizetéseképtelenségi eljárás esetén a fizetéseképtelenségi eljárás kezdete előtt a gazdasági társaságot terhelő összes tartozás és kötelezettség érvényesíthető a fizetéseképtelenségi eljárásban. A jövőben esedékes adósságok is érvényesíthetők jelenértékre diszkontálva. Bizonyos bűncselekményekből (például kábítószer-kereskedelemből) származó kötelezettségek vagyonfelügyeleti vagy felszámolási eljárásban nem érvényesíthetők. Az eljárás megkezdése után felmerült kötelezettségeket „költségeknek” kell tekinteni. Ezekre a saját kifizetési rangsoruk vonatkozik, de mindegyiket teljesíteni kell, mielőtt a pénzeszközöket felosztanák a hitelezők között.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A 2016. évi törvény 122. §-a tartalmazza a személyes fizetéseképtelenségi eljárás esetén a követelések előterjesztésére vonatkozó rendelkezéseket. Annak eldöntése érdekében, hogy a hitelező jogosult-e – amennyiben rendelkezésre állnak pénzeszközök – részesedésre az adós vagyonából, a hitelezőnek legkésőbb egy „adott napig” elő kell terjeszteni a követelést a vagyongondnokhoz. Ez a nap azt a napot követő 120. nap, amikor a hitelezőt értesítették arról, hogy a vagyongondnok hitelezői gyűlést kíván összehívni, vagy ha a hitelezőt nem értesítik erről, azt a napot követő 120. nap, amikor a vagyongondnok felhívja a hitelezőt a követelések előterjesztésére.

Ha a hitelező késedelmesen – az adott nap után – terjeszti elő a követelését a vagyongondnokhoz, a vagyongondnok bármely elszámolási időszak vonatkozásában dönthet úgy, hogy a hitelező jogosult – amennyiben rendelkezésre állnak pénzeszközök – részesedésre az adós vagyonából, ha legkésőbb 8 héttel az

elszámolási időszak vége előtt benyújtja a követelést, és rendkívüli körülmények akadályozták meg a követelés adott napig történő benyújtását.

A vagyongondnok a hitelező által benyújtott követelés érvényességéről vagy összegéről való meggyőződés érdekében további bizonyítékokat kérhet a hitelezőtől. A vagyongondnok előírhatja bármely más személy részére is, aki véleménye szerint releváns bizonyítékot tud felmutatni, hogy nyújtson be ilyen bizonyítékot. Ha a hitelező vagy más személy ezt megtagadja vagy késedelembe esik a bizonyíték előterjesztésével, a vagyongondnok kérheti a körzeti bíróságtól határozat meghozatalát, amelyben a hitelezőt vagy más személyt meghallgatásra idézik a körzeti bíró elé.

A hitelezői követeléseket a csődeljárásról szóló 2016. évi skót rendelet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani.

Vállalatokkal szembeni fizetésektelenségi eljárás esetén a hitelezők az eljárás során bármikor benyújthatják a követelésüket (a tartozás igazolását). Bármely gyűlésen (vagy más döntéshozatali eljárásban) való szavazáshoz vagy a vagyonfelosztásból való részesedéshez követelést kell benyújtani. Ha vagyonfelügyeleti vagy felszámolási eljárásban vagyonfelosztást terveznek, a tisztségviselő az összes olyan hitelezőt, akinek még igazolni kell a követelését, írásban értesíti a vagyonfelosztás szándékáról, és felhívja őket a követelésük bejelentésére, és a vagyonfelosztásban való részvétel érdekében végső határidőt állapít meg mindezek megtételére. A tisztségviselő figyelembe veheti a határidő lejárta után bejelentett követeléseket, de erre nem köteles. A felszámolási eljárásban egy egységesen előírt formanyomtatványon kell benyújtani a tartozás igazolását. Más eljárásban nincs egységesen előírt formanyomtatvány, de az egyéb eljárásokra vonatkozó jogszabályok meghatározzák, mit kell tartalmaznia az igazolásnak a vagyonfelosztás céljából. Ha a hitelező nem jelenti be időben a követelését, akkor nem akadályozhatja a vagyonfelosztást.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A természetes személlyel szembeni fizetésektelenségi eljárásban a kielégítési sorrend a következő:

1. az ideiglenes vagyongondnoknak az adós vagyonának kezelésével kapcsolatban felmerült költségei és díja;
2. a vagyongondnoknak az adós vagyonának kezelésével kapcsolatban felmerült költségei és díja;
3. elhunyt adós esetén a ravatalozással és a temetéssel kapcsolatban felmerült észszerű költségek, valamint az elhunyt vagyonának kezelésével kapcsolatban felmerült észszerű költségek;
4. a fizetésektelenségi eljárás iránti kérelmet benyújtó vagy az adósi kérelemmel egyetértő hitelező részéről felmerült észszerű költségek;
5. rendes elsőbbséget élvező követelések (kivéve a fizetésektelenség időpontjáig felhalmozódott kamatokat);
6. másodlagos elsőbbséget élvező követelések (kivéve a fizetésektelenség időpontjáig felhalmozódott kamatokat);
7. rendes követelések;
8. a rendes elsőbbséget élvező követeléseknek, a másodlagos elsőbbséget élvező követeléseknek és a rendes követeléseknek a fizetésektelenség időpontjától a tartozás megfizetéséig felszámított törvényes kamata;
9. a halasztott követelések.

Az összes követelés teljes körű kifizetése után fennmaradó összeg az adóst, illetve jogutódait vagy engedményeseit illeti meg.

A munkaviszonyból származó egyes követelések elsőbbségi követésnek minősülnek, és azokat az eljárási költségek megtérítése után, de a lebegő zálogjog jogosultjai és a biztosíték nélküli hitelezők követései előtt kell kifizetni.

14 Mik a fizetésektelenségi eljárás – különösen egyezség által történő –

befejezésének feltételei és joghatásai?

A fizetéseképtelenségi eljárások általában akkor fejeződnek be, amikor a vagyongondnoki eljárás befejeződik, a vagyongondnok minden részt kifizet a hitelezőknek, az összes elszámolást elkészíti és felmentik a vagyongondnoki tisztség alól. A skót ítélkezési gyakorlat azonban megállapította, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás az adós és a vagyongondnok mentesítése ellenére is folytatódik. Ennek az az oka, hogy az eljárás a bírósághoz vagy bizonyos körülmények között a Csődbiztossághoz benyújtott kérelem alapján újraindulhat.

A fizetéseképtelenségi eljárás befejezésének az a joghatása, hogy a 2016. évi törvény 145. §-a értelmében az Egyesült Királyságon belül elengedik a fizetéseképtelenség napján az adósságot terhelő minden tartozást és kötelezettséget. Ennek megfelelően a hitelezők már nem érvényesíthetik ezeket a követeléseket. Vannak azonban kivételek, így az adós nem mentesül az alábbiak alól: a békebíróság (vagy kerületi bíróság) előtti eljárásban kiszabott pénzbüntetés megfizetésének kötelezettsége, a büntetőeljárásról szóló 1995. évi skót törvény (a továbbiakban: 1995. évi törvény) 249. §-a szerinti kártérítési határozatban megállapított kötelezettség, a bíróságon letétbe helyezett pénzeszközök az 1995. évi törvény 24. §-ának (6) bekezdése szerinti elkobásával kapcsolatos felelősség; csalás vagy bizalommal való visszaélés miatt felmerült felelősség, jogszabályban meghatározott tartás vagy tartás jellegű pénzeszköz vagy a házasság felbontásakor bírósági határozat vagy kötelezettség alapján fizetendő rendszeres juttatás (nem minősül tartásnak vagy rendszeres juttatásnak, amely belefoglalható a hitelezői követelés összegébe) vagy az 1991. évi gyermektartásról szóló törvény (a továbbiakban: 1991. évi törvény) értelmében vett gyermektartásdíj iránti fizetési kötelezettség, amelyet nem fizettek ki a fizetésre kötelezett személyt vagy azt a munkáltatót érintő zár alá vételt megelőző bármely időszak vonatkozásában, akitől vagy amelytől az 1991. évi törvény 31. §-ának (5) bekezdése alapján levonták vagy le kellett volna vonni.

A vagyonrendezési megállapodás megszűnésekor az adós mentesül a vagyonrendezési megállapodásban szereplő minden tartozása alól, feltéve, hogy a vagyongondnok úgy ítéli meg, hogy teljesítette a vagyonrendezési megállapodás szerinti kötelezettségeit.

Skóciában a csődeljárásról és az adósságokkal kapcsolatos tanácsadásról szóló 2014. évi skót törvény 18. §-a alapján a 2015. április 1-je után benyújtott hitelezői fizetéseképtelenségi kérelmek tekintetében hatályon kívül helyezték az egyezségekre vonatkozó rendelkezést.

Részletes eljárási szabályok rendelkeznek a vállalatokkal szembeni összes fizetéseképtelenségi eljárás – mind a felszámolás, mind a reorganizáció – befejezéséről.

A reorganizációs tervekhez nincs szükség bírósági jóváhagyásra, de a sértett fél a bírósághoz fordulhat, ha véleménye szerint az érdekei szükségtelenül sérültek.

A hitelezők egyetértenek az adós – gazdasági társasággal való egyezség esetén – a hitelezők – a követelés értéke alapján számított – több, mint 75%-ának jóváhagyásával vagy a fizetéseképtelenségi tisztségviselő javaslatával vagyonfelügyeleti eljárásban egyszerű többséggel vagy az összes biztosítékkal rendelkező hitelező és az elsőbbséget élvező hitelező többségének jóváhagyásával azokban az esetekben, amikor valószínűleg nem jár visszatérítés a biztosíték nélküli hitelezőknek.

Ha valamennyi biztosíték nélküli hitelező hozzájárult a gazdasági társasággal való egyezséghez a javaslattételkor, az egyezség köti őket.

15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után a hitelezők fellebbezhetnek a vagyongondnok felmentése ellen, és jogosultak kérelmet benyújtani az eljárás újbóli megindítása iránt.

Amint fentebb említettük, a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése és az adós általános mentesítése azt jelenti, hogy az Egyesült Királyságon belül elengedik a fizetéseképtelenség napján az adósságot terhelő minden tartozást és kötelezettséget, amely alól azonban vannak kivételek. A hitelezők ezért a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése ellenére továbbra is jogosultak a mentesülés alól kizárt követelések érvényesítésére.

Az eljárás befejezése után a hitelezők követelhetik a nekik juttatott, de át nem utalt pénzeszközöket.

16 Ki viseli a fizetéképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A vagyomból szerzett pénzeszközökből kell megtéríteni a fizetéképtelenségi eljárásban felmerült költségeket és kiadásokat. Ha a pénzeszközök nem fedezik az eljárás költségeit és kiadásait, és a Csődbiztosság a vagyongondnok, akkor az állami költségvetés viseli ezeket a költségeket. Ha a vagyongondnok nem a Csődbiztosság, hanem egy fizetéképtelenségi szakértő, akkor a vagyongondnok a kérelmet benyújtó hitelezőhöz fordulhat az esetleges hiányok fedezése érdekében, amikor nem áll rendelkezésre elegendő pénzeszköz az eljárás költségeinek és kiadásainak kifizetésére. Mielőtt a pénzeszközöket a hitelezőknek juttatnák, meg kell téríteni (az értékesítésből származó pénzeszközökből) a költségeket és a kiadásokat.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Az ellenérték nélküli elidegenítés, a tisztességtelen előnyben részesítés és más csalárd ügylet a 2016. évi törvény 98. §-ának (11) bekezdésével és 99. §-ának (8) bekezdésével összhangban a common law szerint megtámadható.

Az adós általi ellenérték nélküli elidegenítést minden olyan hitelező megtámadhatja, aki hitelezőnek minősül a fizetéképtelenség napján vagy azt megelőzően, a vagyonrendezési megállapodás megkötése vagy az adós halála előtt keletkezett követelés tekintetében. Megtámadhatja a vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok vagy adott esetben a bírósági vagyongondnok is.

Az ellenérték nélküli elidegenítés akkor támadható meg, ha az elidegenítéssel az adós valamely vagyontárgyát átruházták, vagy az adóst megillető valamely követelést vagy jogot elengedtek vagy arról lemondtak, és a következők bármelyike bekövetkezett:

- az adós vagyona fizetéképtelenné vált (kivéve természetes személy esetében a halála után); vagy
- az adóssal olyan vagyonrendezési megállapodást kötöttek, amely védelmet biztosít; vagy
- az adós elhunyt, és a halálát követő 12 hónapon belül a vagyona fizetéképtelenné vált; vagy
- az adós elhunyt, és a halálától számított 12 hónapon belül a bírósági vagyongondnokokról szóló 1889. évi skót törvény 11A. §-a alapján bírósági vagyongondnokot neveztek ki a vagyon kezelésére, és a vagyon a halál időpontjában teljesen fizetéképtelen volt; és
- az elidegenítésre az adott napon került sor.

Az elidegenítés napja az a nap, amelyen az elidegenedés teljes mértékben hatályba lépett, valamint, ha az elidegenítés:

- az adós munkatársának juttat előnyt, az „adott nap” a fizetéképtelenség időpontját, a vagyonrendezési megállapodás megkötését vagy az adós halálát megelőző legfeljebb öt éven belüli nap; vagy
- más személynek juttat előnyt, az „adott nap” a fentebb említett időpontokat megelőző legfeljebb két éven belüli nap.

Megtámadás esetén a bíróság határozatot hoz az adós vagyonának csökkentéséről vagy a vagyontárgy helyreállításáról vagy más megfelelő jogorvoslatról, de a bíróság nem hoz határozatot, ha az elidegenítés hatályban tartását kérő személy igazolja, hogy

- az elidegenítés után közvetlenül vagy azt követően bármikor az adós vagyona meghaladta a kötelezettségeket; vagy
- az elidegenítésre megfelelő ellenszolgáltatás ellenében került sor; vagy
- az elidegenítésre
 - születésnap, karácsony vagy más ünnep alkalmából történő ajándékozás keretében került sor; vagy
 - jótékonyági célú ajándékozás keretében került sor olyan személy részére, aki nem az adós

munkatársa,

amelyet az összes körülményre figyelemmel az adós észszerűen tett, a jóhiszeműen és az elidegenítés kedvezményezettjétől vagy rajta keresztül ellenértékért szerzett jogok sérelme nélkül.

Az adós általi tisztességtelen előnyben részesítés jogilag megtámadható. Minden olyan hitelező megtámadhatja, aki hitelezőnek minősül a fizetéseképtelenség, a védelmet biztosító vagyonrendezési megállapodás megkötése vagy az adós halála napján vagy azt megelőzően keletkezett követelés tekintetében. Megtámadhatja a vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok vagy a bírósági vagyongondnok is. Az ügylet előnyt biztosít valamely hitelező javára a hitelezők összességének hátrányára, és arra: legfeljebb 6 hónappal a fizetéseképtelenség, az adóssal kötött, védelmet biztosító vagyonrendezési megállapodás megkötése vagy az adós halála előtt került sor, ha az adós halálát követő 12 hónapon belül a vagyon fizetéseképtelenné vált, vagy bírósági vagyongondnokot neveztek ki. Az ügylet azonban nem támadható meg, ha rendes kereskedelmi vagy üzleti tevékenység során történt, készpénzben történő fizetés a kifizetések esedékes tartozásért (kivéve, ha az ügyletet kötő felek összejárásznak a hitelezők összességének megkárosítása céljából), olyan ügylet, amelynek során a felek kölcsönös kötelezettségeket vállaltak (függetlenül attól, hogy a felek kötelezettségeik teljesítése egyidejűleg vagy különböző időpontokban történik-e), kivéve, ha az ügyletet kötő felek összejárásznak, vagy ha az adós megbízást adott a lefoglalás végrehajtására kötelezett személynek, hogy a lefoglalt pénzeszközöket vagy azok egy részét fizesse meg a végrehajtást kérő személynek, ha fizetésre kötelező határozat vagy sommás végrehajtási határozat született, és a határozatot a kereset alapján történő lefoglalás előzte meg, vagy a végrehajtás során lefoglalás követte. Ha a bíróság a megtámadásnak helyt ad, határozatot hoz az adós vagyonának csökkentéséről vagy a vagyontárgy helyreállításáról vagy más megfelelő jogorvoslatról, feltéve, hogy a jóhiszeműen és az előnyben részesített hitelezőtől vagy rajta keresztül ellenértékért szerzett jogokat nem sérti.

Vállalatokkal szembeni fizetéseképtelenségi eljárásban, ha a gazdasági társaság a fizetéseképtelenség megállapítására irányuló hivatalos eljárásban egy adott hitelezőt előnyben részesített, vagy értéken alul kötött ügyletet, akkor a tisztségviselő eljárást indíthat a kedvezményezett ellen. A tisztségviselő felszámolási vagy vagyonfelügyeleti eljárásban előterjesztett kérelmére a bíróság bármely ügylettípust érvénytelenítheti, és kötelezheti a kedvezményezettet az ügyletkötést megelőző állapot helyreállítására.

Az előnyben részesített hitelezőnek történő teljesítés megtámadására irányuló keresetnek olyan ügylet kell kapcsolódnia, amelyet a vagyonfelügyelő kinevezését, a felszámolási eljárás megkezdését megelőző hat hónapban, illetve – előnyben részesített munkatársnak történő teljesítés esetén – két évben kötöttek.

Az értéken alul kötött ügylet érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetnek a fentebb meghatározott eseményeket megelőző 2 évben kötött ügyletnek kell kapcsolódnia.

A vagyonfelügyeleti eljárásban, felszámolási eljárásban vagy egyezség esetén kijelölt tisztségviselő a hitelezőket megtevésztő ügylet érvénytelenségének megállapítását kérheti a bíróságtól. Az ügylet sértettje is előterjeszthet ilyen keresetet a bíróság engedélyével.

Vagyonfelügyeleti és felszámolási eljárásban a tisztségviselő kártérítési keresetet nyújthat be a fizetéseképtelenségről tudomással bíró, az olyan ügyletben részt vevő bármely vezető ellen, amely további veszteségeket okozott a hitelezőknek, csalárd kereskedelmet vagy nem megfelelő teljesítést valósított meg.

Ha felszámolási eljárás iránti kérelmet terjesztenek elő a bírósághoz, a kérelem benyújtása után a vagyon felett hozott rendelkezések semmisek, kivéve, ha a bíróság másként dönt.

Last update: 14/06/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.